Olvasmány a Teremtés könyvéből

Akkor ezt mondta Isten: Alkossunk embert a képmásunkra, hozzánk hasonlóvá: uralkodjék a tenger halain, az ég madarain, a jószágokon, az összes vadállaton és az összes csúszómászón, ami a földön csúszik-mászik. Megteremtette Isten az embert a maga képmására, Isten képmására teremtette, férfivá és nővé teremtette őket. Azután megáldotta őket Isten, és ezt mondta nekik Isten: Szaporodjatok, sokasodjatok, töltsétek be a földet, és hajtsátok uralmatok alá! Uralkodjatok a tenger halain, az ég madarain és a szárazföldön mozgó minden élőlényen!

Evangélium Szent János evangélista könyvéből

Pilátus kiszolgáltatja Jézust. Akkor Pilátus elvitette Jézust, és megkorbácsoltatta. A katonák tövisből koronát fontak, a fejére tették, és bíbor ruhát adtak rá; odajárultak hozzá, és ezt mondták: Üdvöz légy, zsidók királya! – és arcul ütötték. Pilátus ismét kiment, és így szólt hozzájuk: Íme, kihozom őt nektek. Tudjátok meg, hogy semmiféle bűnt nem találok benne. Ekkor kijött Jézus, rajta volt a töviskorona és a bíbor ruha. Pilátus így szólt hozzájuk: Íme, az ember!

Kedves Testvérek!

Ma, a 2025-ös esztendő utolsó szentmisén arra hívlak Benneteket, hogy hálaadásunk középpontjában az istenképűségünk legyen. Köszönjük meg az Örökkévalónak, hogy az Ő képére és hasonlatosságára alkotott meg minket.

Nagy feszültség van a két, most hallott bibliai szöveg között: a Teremtés könyvének ünnepélyes, békés leírása és a jánosi passió dramatikus, feszült, a nagypénteket megelőlegező jelente között. Az egyikben Isten beszél a frissen teremtett istenképű emberről és emberhez, a másikban az ember beszél az emberré lett Istenről.

Közös azonban bibliai szövegekben az a tanítás, hogy az istenképűségünk egyszerre hoz kapcsolatba minket a Teremtővel, embertársunkkal és a saját lényegi, alapvető természetünkkel.
Az istenképűségünk először is azt jelenti, hogy istentől kapott méltóságunk van. Persze nemcsak nekünk, hanem a mellettünk levőnek, az embertársunknak is. Ezért tanítja Szent Benedek Regulája Szent Péter apostol első levele nyomán, hogy Tisztelj minden embert! Az istenképűség az, ami először be kellene ugorjon az embertársunkról, és ez az a mód, ahogy saját magunkat is láthatnánk. A Teremtés könyvében lévő szó, amit képmásnak fordítunk, eredetileg olyan szobrot, képet jelentett, amely az uralkodót képviselte a távoli tartományokban. Az a hivatásunk, hogy ilyen képviselői legyünk Istennek, és ilyennek lássuk a másikat is. Ez az, ami a jézusi példázatban a vámszedővel együtt imádkozó farizeus imájából elmarad. Nem attól vagyok becsülendő, hogy valami lelki erőfeszítést teszek, hanem ha tényleg Istent képviselem, akkor az a lelki életemen is meglátszik. És az embertársam is Isten képét viseli magán - mégha

nem is látszik olyan egyértelműnek. Szent Péter levele még a császárral szemben is tisztelet ír elő - pedig mennyit szenvedtek a keresztények különböző római császároktól.

Az első bűnesettel istenképűségünk csorbát szenvedett, és minden elfordulásunk az Örökkévalótól erre a romlottságra erősít rá: de az eredeti méltóságunk helyreállításáról Isten maga gondoskodott. Nézzétek meg az Evangéliumban a méltatlan körülmények között szenvedő Krisztust. Az Ő szenvedése az ára annak, hogy megváltott emberként Istent képviselhetjük. Mi is, felebarátunk is. Adjunk hálát azért, hogy a mi istenképűségünk helyreállításáért szenvedő és a mennybe felmenő Krisztust ünnepelhettük ebben a naptári évben is a zsoltárimában, az eukharisziában és a szegények gondozásában egyaránt!

Istenképűségünk azt is jelenti, hogy nem vagyunk magunkra hagyva, nem kell magányos harcosok legyünk. A teremtésről szóló olvasmányban a férfi és a nő kezdettől való szövetségéről olvasunk, rögtön megjelenik a család, később a nép és a kultikus közösség is. A kereszténység alapegysége a közösség, nem az egyén. Soha sem kell keresztényként egyedül legyünk - nem is működne. Annak pedig, hogy közösségünk van Istennel és egymással, Jézus rettenetes magánya volt az ára. Pilátus előtt egyedül állt, a felhergelt néppel, az őt kínzó katonákkal és az őt halálra adó bíróval szemben. És a kereszten még azt is meg kellett tapasztalja, hogy az Atya elhagyta, mikor a mi bűneinket magára vette. Ilyen ára van az istenképűségünknek, az Istennel és az egymással való közösségnek. Adjunk hálát, hogy ennek a közösségnek több formáját is megélehettük: a liturgikus keretek mellett a plébániai csoportokban is, a férfikörben, a Karitászban, a Bibliakörben, a zarándoklatokon és kirándulásokon, a kötetlen együttléteken.

Istenképűségünk azt is jelenti, hogy nem kell elvesznünk a sokféle tennivaló közötti megkülönböztetésben. Istenképűségünk segít, hogy az egy fontosat válasszuk, ahogy Mártának is tanácsolta az Úr Jézus. Érdemes végignézni, hogy mennyi - egyébként nagyszerű - életprogramról mondott le Jézus. Lehetett volna kedvelt csodarabbi, politikai uralkodó, király, örökösödési ügyekben bíró, tehetséges, keresett orvos, akihez jó előre kell időpontot kérni, vagy csak a nagy protekció segíthet bejutni hozzá. Még a legvégén is előjött a Kísértő azzal, hogy ha Isten Fia vagy, szállj le a keresztről. De Jézus a sok kedvező lehetőség helyett azt választotta, hogy utolsó nyilvános programja a megalázó peren át a Golgotára vezessen és a kereszten értünk áldozza magát.

Érdemes így ránézni akár a saját döntéseinkre, mennyiben képviseljük azokkal az értünk oly sok mindenről lemondó Istent.

Közösségünkben a lemondást megélhettük a böjti időszakok fegyelmével, de azzal is, ahogy egymást szeretetben elhordoztuk, ahogy adakoztunk a rászorulóknak, ahogy időnket, energiánkat és pénzünket lelki célokra áldoztuk: akár egy körmeneti sátor építésére, akár zenei szolgálatra a kórusban, a Négy Kereszt Ifjúsági Zenekarban, akár a plébániai adminisztrációs szolgálatban, templomtakarításban.

Kedves Testvérek! Arra vagyunk hát hivatalosak, hogy Istent képviseljük, aki drága árat fizetett a mi méltóságunkért és felebarátunk méltóságáért is. Társas, Istent közösségben szolgáló lények lehetünk, és istenszolgálatunk felülírhat minden más, szépnek látszó programot. Ez a mi eredeti hivatásunk, ezt állította helyre Jézus.

Adjunk hálát érte, hogy így élhettünk ebben az esztendőben is, és kérjük Isten kegyelmét az új esztendő szolgálataira.

Ámen.